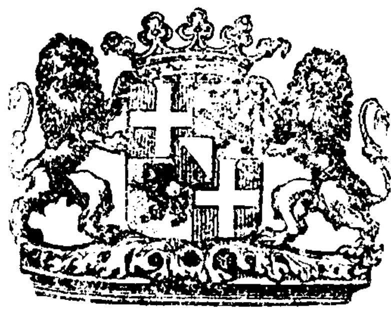
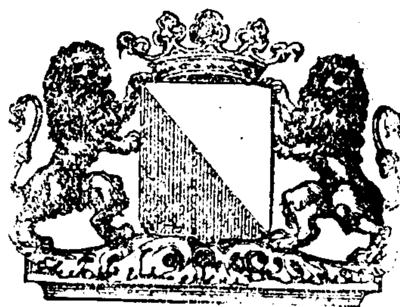
A°. 1860. N°. 56.

DINGSDAG — 6 MAART.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

UTRECHT, Dingsdag, 6 Maart.

De staat van zaken blijft ingewikkeld, de toekomst onzeker, en bij velen het wantrouwen voorheerschend. Dat is in enkele woorden de toestand van Europa.

Midden Italië en Savoye en Nizza zijn het, die de hoofdvraagstukken van den dag uitmaken; maar moet men bij die punten ook niet voegen de houding van Engeland tegenover Spanje, nu de Spaansche regering eischen aan Marokko doet in overeenstemming met de behaalde zegepralen, — de betrekking, die, als een gevolg der tijdsomstandigheden, tusschen Engeland en Frankrijk nog altijd, bij alle wellillendheid, van zekere spanning getuigt, — het voorbehoud, waarmede Rusland en Pruissen den loop der gebeurtenissen gade slaan, — de bitterheid, die er tusschen Weenen en Turijn blijft bestaan, — de opgewondenheid in enkele deelen van Italië te bespeuren? Daarbij de Chinesche zaak, de doorgraving der Suez-landengte, en thans weder het berigt, dat N.-Amerika feitelijk in Mexiko zal tusschen beide treden, zijn dat alles geene gronden om van een ingewikkelden staat van zaken te gewagen?

Maar de toekomst is ook onzeker. Wel zijn de wederkeerige betuigingen meerendeels vriendschappelijk, en heeft keizer *Napoleon* zich vredelievend in zijne troonrede uitgedrukt. Keizer *Napoleon* bezigt echter meerendeels de zoetstklinkende taal, om zijne gedachten te bedekken, en men moet dus altijd blijven raden naar 't geen hij wil. Omtrent de aanhechting van Modena, Parma en onder bepaalde voorwaarden ook van de Romagna aan Sardinië, het vestigen van Toskane als afzonderlijken staat en de inlijvingsplannen van Savoye en Nizza is de keizer duidelijk geweest. Maar de troonrede vindt zijne toelichting o. a. ook in de beide dépêches van den minister *de Thouvenel* den 24 Febr. aan de Fransche gezanten *de Talleyrand* en *de Persigny* gerigt, (welke beide gewigtige dokumenten wij zondag reeds in ons blad onder de telegrammen vrij uitvoerig bespraken) en daarin komt wel hetzelfde plan omtrent Midden-Italië voor, maar wordt tevens er op gewezen, dat als de bevolking van Midden-Italië door middel van het algemeen stemregt over zijn lot beschikt, het voor den keizer, die uit hetzelfde algemeen stemregt zijn gezag ontleent, moeijelijk zou wezen zich daartegen te verzetten. Is die laatste opmerking nu welligt niet een aandrang te meer voor Sardinie, om, gelijk het ook gedaan heeft, een beroep op het Italiaansche volk te doen, en schijnt het plan, gelijk de troonrede het aangaf, niet slechts een middel, om 's keizers verantwoordelijkheid tegenover Oostenrijk te dekken? — Hoe dit zij, de uitslag der stemming in Midden-Italië schijnt niet zeer twijfelachtig, en even zeker acht men, dat in den geest der stemming het lot van Midden-Italië zal beslist worden. Dat die uitbreiding van Sardinië niet in den geest was van de keizerlijke Napoleontiesche bedoelingen, is duidelijk, dat zij aanleiding zal kunnen geven tot verwikkelingen van Sardinie met Oostenrijk met Rome en Napels, — waarvoor de heer *de Thouvenel* het hof van Turijn waarschuwde, als ook Toskane onder den schepter van *Victor Emmanuel* komt en de eenheidsdenkbeelden der Italianen daardoor te veel worden gekoesterd, — is te begrijpen; toch zal men algemeen die aansluiting van Midden-Italië aan Sardinië thans de meest wenschelijke schikking achten.

Anders is het met de inlijving van Savoije en Nizza door Frankrijk. Daartegen verheffen zich de stemmen luide in Europa. Het geldt hier een ander beginsel. Gaat men de natuurlijke grenzen zoeken, waar moet het dan heen, met den toestand van Europa, wat wacht dan de Rijngewesten en Belgie? En om hier het algemeen stemregt te doen beslissen, zou minder gemakkelijk gaan. Men zou dan even goed onderscheiden Turksche gewesten kunnen doen stemmen, om zich aan Rusland, Korfu om zich aan Griekenland, de Deensche hertogdommen om zich aan Pruissen te sluiten, enz. De kwestie van Savoye is dan ook misschien nog lastiger dan die van Midden-Italië; algemeen trekt de Europesche pers er tegen te velde; het Britsche parlement houdt er zich op nieuw mede bezig, en men wacht nog steeds eene verklaring van het Lagerhuis over die zaak, die zeker niet in den geest van *Napoleon* zou vallen.

Al die moeijelijkheden geven aanleiding tot geruchten van hernieuwde wapeningen, en het wantrouwen wordt er door opgewekt. Moge dat blijken zonder grond te zijn, want werden de verwikkelingen van ernstiger aard, ze zouden thans welligt niet in zoo beperkten kring zijn te houden, als in 't vorig jaar!

De sinds eergister ontvangen **telegrafische depeches** laten wij hieronder volgen:

Weenen, Zondag. *Reuters Office* te Londen berigt, dat Oostenrijk, over de kwestie van Savoije gepolst, geantwoord heeft, dat vermits zijn belangen niet regtstreeks bij deze zaak betrokken zijn, het derhave lijdelijk den loop der gebeurtenissen zal gadeslaan, zonder tegen de inlijving van genoemd gewest bij Frankrijk te protesteren.

Londen, Zondag. De *Observer* berigt, dat de heer *Byng* morgen in het Lagerhuis een door den heer *Baines* te ondersteunen voorstel zal doen, strekkende tot het indienen van een adres aan de koningin, gelijk aan dat, hetwelk het huis in 1787 den soeverein aanbood, en waarin het Lagerhuis zal verklaren, dat het erkentelijk is voor het gesloten handelstraktaat met Frankrijk, en daarin een nieuw bewijs ziet van den wensch der koningin de welvaart harer onderdanen te bevorderen.

Volgens berigt uit Halifax van 25 Febr. is de Hungarian, een der tusschen N. Amerika en Engeland dienst doende stoombooten, met man en muis vergaan. Al de passagiers, ten getale van 35, en de geheele bemanning, bestaande uit 80 koppen, zijn omgekomen bij de ramp, welke den 19. Febr. bij de Zandkaap voorviel. Zes brievenpaketten zijn opgevischt.

Turijn, Maandag. Graaf *Arèse* is hier aangekomen. De Milanesche geestelijkheid heeft eene komm. benoemd, om gelden voor de emigranten bijeen te brengen. De heer *Buoncompagni* heeft in een brief aan den goeverneur van Emilie verklaard, dat zijne betrekking van goeverneur-generaal thans ophoudt. Te Niza is Zondag eene separatistische manifestatie in den schouwburg zonder gevolg gebleven. — De *Opione* bevat de cirkulaire van graaf *Cavour* van den 24., waarin de Sardinische regering bij de 4 groote mogendheden opkomt tegen het niet nakomen der welwillende bepalingen omtrent Venetie, welke Oostenrijk bij den vrede van Villafranca heeft op zich genomen, terwijl Oostenrijk daarentegen, in strijd met de amnestie, personen laat in hechtenis nemen, die verdacht zijn van de verhuizing uit Venetie te bevorderen. Sardinië protesteert tegen deze onverdedigbare handelwijze van Oostenrijk.

Weenen, Maandag. De *Wiener Zeitung* zal morgen de lang besproken hervormings-maatregelen openbaar maken. De rijksraad ondergaat daarbij werkelijk de vroeger gemelde uitbreiding.

Londen, Maandag. In antwoord op eene interpeliatie des heeren *Hankey*, heeft lord *John Russell* in de zitting van het Lagerhuis op heden medegedeeld, dat het met Frankrijk gesloten handelstraktaat niet op alle de Fransche koloniën van toepassing is, maar dat hij de zekerheid had, dat alle die handelsbelemmeringen weldra uit den weg geruimd zullen zijn. Zoo meent hij te weten, dat keizer *Napoleon* aan de wetgevende vergadering het voorstel zal doen, om de uitvoerregten op lompen geheel op te heffen.

Hierna kwamen de beraadslagingen aan de orde over een voorstel van den heer *Byng*, ten strekking hebbende, dat een adres aan de koningin zal worden gerigt, ten einde haar dank te zeggen voor het met Frankrijk gesloten handelstraktaat.

Dit voorstel werd echter al dadelijk door den heer *Kinglake* bestreden, op grond, dat het onzinnig ware eene zoodanige demonstratie ten gunste van Frankrijk te doen, zoolang men niet met juistheid met de eigenlijke plannen van keizer *Napoleon* bekend was.

De heer *Fitzgerald* behandelde de kwestie der inlijving van Savoije bij Frankrijk. Hij toonde aan, dat niet de afstand van dat grondgebied op zich zelf beschouwd, maar het beginsel, dat daarbij geschonden wordt, van groot gewigt is. Hij huiverde voor de zinspeling, die keizer *Napoleon* omtrent de natuurlijke grenzen van Frankrijk maakte, en verklaarde dat het onvermijdelijk noodzakelijk was, om tegen deze politiek des keizers te protesteren. Europa had het regt een zoodanig protest van Engeland te verwachten. In geen geval wenschte hij nu reeds een bewijs van sympathie te geven aan het met Frankrijk gesloten handelstraktaat, daar het den schijn zou hebben alsof Engeland hierdoor verklaarde, dat het Frankrijks tegenwoordige staatkunde billijkt. Ten slotte drong hij nogmaals met bijzonderen ernst op een protest aan tegen de inlijving van Savoije.

De heer *Bright* bestreed de stelling des heeren *Fitzgerald* met klem. Hij betoogde, dat de heer *Fitzgerald* slechts de kwestie van Savoije opwierp, om daardoor de oppositie zijner partij tegen het handelstraktaat te bemantelen.

De heer *Roebuck* verklaarde, dat ook hij het noodzakelijk acht dat het huis, alvorens het een blijk van goedkeuring aan het handelstraktaat geeft, verklare, dat het tegen de inlijving van Savoije bij Frankrijk gezind is.

Lord *Russell* zeide, dat als een lid van het Parlement eene kwestie der regering uit handen nemen wil en in handen van anderen wil overdragen, hij dat wel kan beproeven, maar zulk eene handeling toch inkonstitutioneel en gevaarlijk is. Men moest slechts een bepaald voorstel doen; de regering zou antwoorden dat zij tegen de inlijving is. Zij heeft nooit er voor terug gedeinsd, dit als hare meening te uiten, noch voor de gevolgen daarvan. De keizer heeft echter verklaard de meening der groote mogendheden te zullen inwinnen. Het was nog niet bekend, hoe dit zal geschieden. Engelands regering en parlement hadden gesproken; het overige Europa had zich nog niet verklaard; hoewel het nu niet twijfelachtig zij in welken zin het zich zal verklaren, ware het toch zaak een overijld besluit der kamer te vermijden.

Als de kabinetten van Weenen Berlijn en Petersburg zich tegen de aanhechting van Savoije mogten verklaren, dan, lord *Russell* hield er zich van overtuigd, zou *Napoleon* er niet langer op aandringen. Sardinië had zich mede niet verklaard. Het huis moest het handelsverdrag zelfstandig beoordeelen.

Het adres is tot Donderdag verdaagd.

Londen, Maandag. De *Morn. Herald* meldt als stellig, en »uit een bron die allen twijfel uitsluit," dat de heer *Thouvenel*, op grond van de verandering in 's keizers politiek, zijn ontslag als minister van binnenlandsche zaken heeft aangeboden, en indien *Napoleon* dit mogt aannemen, graaf *Walewski* de vakante portefeuille op nieuw zal aanvaarden.

Men hecht echter weinig geloof aan dit berigt.

Per *Etna* zijn berigten uit New-York van 22. Febr. ontvangen. De Amerikaansche regering heeft troepen naar Chihuahua afgezonden, om de daar gevestigde Amerikaansche burgers te beschermen. —

Londen, Maandagavond. *Reuters Office* berigt, dat de *Gazz. di Verona* morgen hervormingen zal afkondigen. De Oostenrijksche rijksraad wordt vermeerderd met leden te benoemen door den keizer, waarvan 37 gekozen zullen worden uit de lijst der Prov. Staten, en die na 6 jaren herkiesbaar zullen zijn. De Rijksraad zal het Budget onderzoeken De wetten van algemeen belang zullen den raad in afwachting der bijeenroeping der prov. staten worden voorgelegd.

Parijs, Maandag. De *Constit.* bevat een artikel over de politiek van Frankrijk ten aanzien van Italië. Van de depeche van den heer *Thouvenel* zegt het blad, dat de daarin voorgestelde regeling, al moge zij niet in den geest van Sardinië zijn, wel in den geest van Italie is. Sardinie zal in Toskane een Bondgenoot hebben, welke het zal helpen den tegenstand van Napels en Rome te overwinnen, om de Italiaansche natie te vestigen met de medewerking der hulpmiddelen van al hare nationaliteiten en niet door een Italiaansch koningrijk, hetwelk alles in zich opneemt, zonder te letten op het groote verschil van tegengestelde belangen en op het wantrouwen in Europa opgewekt.

Parijs, heden, Dingsdag.

De *Moniteur* bavat de benoeming van 21 onderprefekten en prefektuurraden. De Duitsche dagbladen zeggen, dat de vermeerdering der artillerie tot de oprigting van 3 regementen aanleiding geeft; dit is echter geenszins het geval, het aantal batterijen is verminderd en de artillerie heeft inderdaad eene vermindering ondergaan.

— Z. M. heeft bij de dd. schutterij te Utrecht, op zijn verz., eervol ontslag verleend aan mr. *P. Delbeek*, als 2. luit.; — benoemd tot ridder der orde van den Ned. Leeuw de heer *F. W. de Virieu*, direkt. van het postk. te Zalt-Bommel; — goedgekeurd de benoeming van mr. *C. de Marees van Swinderen*, burgem. van Noorddijk, tot sekret. dier gem.; — pens. verleend aan *J. P. D. Gell*, gew. adj.-komm. 1. kl. ter prov. griffie van Gelderland, van *f* 752; aan *A. S. Welsch*, gew. komm. ter prov. griffie van

Noordbrabant, van *f* 775; aan de gew. hoofdonderw.: *D. Winter*, te Maassluis, *f* 600; *C. Edelkoort*, te Papekop, *f* 152; *G. Swart*, te Midwoud, *f* 286; *A. C. Lam*, te Vuursche, gem. Baarn, *f* 274; *F. de Boer*, te Heggerda, *f* 205; *R. Klaassen Jans*, te Blokzijl; *f* 436; *G. ten Brinke*, te Hasselterdijk, *f* 121; *A. Dekker*, te Steenwijk, *f* 326; *Joannes Ohlenforst*, te Kerkrade, *f* 150; *H. Heldens*, te Oirle, gem. Venray, *f* 102. — Voorts is benoemd tot hoofd-admin. bij het depart. van financiën de heer *H. A. Verniers van der Loeff*, prov. direkt. der dir. bel. in- en uitg. regt. en akz. te Rotterdam.

— De Prins *van Oranje* heeft den 2. dezer bij H. M. en Prins *Albert* het middagmaal gebruikt; behalve Prinses *Alice* en Prinses *Alfred*, waren daarbij ook tegenwoordig Prins *Victor van Hohenlohe*, de Nederlandsche gezant baron *Bentinck*, de graaf *van Bijland*, de graaf *van Rechteren*, de heer *v. d. Bosch*, de Russische gezant en echtgenoot, de hertog en hertogin *van Wellington* en vele anderen. De Prins wordt eerst Donderdag of Vrijdag hier te lande terug verwacht.

— Z. M. heeft bepaald dat de miliciens der ligting van 1859, die zich van de verschillende korpsen des legers in reserve bevinden, den 17. dezer, bij hunne korpsen in werkelijke dienst opgeroepen zullen worden, om aldaar gekleed en in den wapenhandel geoefend te worden; zullende de miliciens, die tot de regimenten infanterie en het regement grenadiers en jagers, het 1e, 2e en 3e reg. vesting-artillerie, alsmede tot het bataillon mineurs en sappeurs behooren, voor den tijd van zes maanden en diegenen, die tot het wapen der kavallerie en de regimenten rijdende en veld-artillerie behooren voor een jaar in dienst worden gehouden, met uitzondering van de miliciens, die door het lot verpligt worden, tot aanvulling van ontbrekende vrijwilligers bij gezegde korpsen, langer onder de wapenen te blijven.

:— Uit 's Hage schrijft men ons: Z. M. heeft bij besluit van 25 Febr. jl., het volgende bepaald:

Art. 1. De instelling van provinciale kommandementen als zoodanig, en de verdeeling van het wapen der infanterie in brigades, wordt opgeheven.

Art. 2. Het Rijk wordt verdeeld in zeven militaire afdeelingen, in voege als hieronder is aangeduid, als:

1e Mil. afd., de provincie Noord-Brabant, standplaats 's Hertogenbosch.

2e Mil. afd., de provincien Gelderland en Overijssel, standplaats Arnhem.

3e Mil. afd., de provincie Zuid-Holland, standplaats 's Gravenhage.

4e Mil. afd., de provincien N. Holland en Utrecht, standplaats Haarlem.

5e Mil. afd., de provincie Zeeland, standplaats Vlissingen.

6e Mil. afd., de provincien Friesland, Groningen en Drenthe, standplaats Groningen.

7e Mil. afd., het hertogdom Limburg, standplaats Maastricht.

Art. 3. Het bevel van iedere militaire afdeeling wordt aan een generaal-majoor of kolonel toevertrouwd. Bij uitzondering kan het ook aan een luitenant-generaal worden opgedragen. Art. 4. De bevelhebbers in de mil. afdeelingen behooren tot den grooten staf van het leger. Zij staan onmiddelijk onder de bevelen van den minister v. oorlog. Art. 5. Zij voeren zoowel het territoriaal gezag als het bevel over de troepen, in hunne afdeeling aanwezig, een en ander overeenkomstig de instruktie, door onzen min. v. oorlog deswegens voorloopig vast te stellen. Art. 6. Aan ieder bevelhebber in eene mil. afd. wordt een hoofdofficier of een kapitein van den generalen staf als chef van zijnen staf, en een kapitein of een lutenant mede van den generalen staf als adjunkt-chef, die tevens als adjudant fungeert, toegevoegd. Voor schadeloosstelling wegens bureaukosten, geniet iedere chef van den staf eener militaire afdeeling, de som van *f* 300 in het jaar. Art. 7. De instelling van inspekteurs bij de wapens der infanterie, kavalerie en artillerie wordt gehandhaafd. Hunne instruktiën worden in verband met het bepaalde bij art. 5 door onzen minister van oorlog herzien. Art. 8. Aan ieder inspekteur wordt een majoor of een kapitein, en een 1. luit. of een kapt. als adjud. toegevoegd, beide uit het wapen waartoe de inspekt. behoort. De hoofd- en verdere offic. aan de inspekt. van de kavallerie en de artillerie toegevoegd, genieten het traktement en de rations fourage, volgens hunnen rang bij het wapen waartoe zij behooren. Deze bepaling is ook van toepassing op den hoofd-offic. aan den inspekt. der infanterie toegevoegd; wordt deze betrekking door [illegible] kapt. waargenomen, dan geniet hij boven en [illegible]halve zijn traktement, eene toelage van *f* 500 's jaars, benevens een ration fourage. De kapt. of 1. luitenant-adjudant van den inspekteur der infanterie, [illegible]niet boven en behalve zijn traktement eene toelage van *f* 400 's jaars, benevens een ration fourage. Art. 9. Verder wordt gehandhaafd de instelling der provinciale adjudanten. Zij staan tot de bevelhebbers der militaire afdeelingen, waartoe zij behooren, over het algemeen in dezelfde verhouding als tot dusverre tot de opgeheven provinciale kommandanten. Met opzigt tot de werkzaamheden der nationale militie in de provinciën, in welker hoofdplaats zij gevestigd zijn, alsmede in alles wat de militaire justicie betreft, handelen zij in naam en op last van den bevelhebber der militaire afdeeling, onder wien zij ressorteren. Ook hunne instruktie wordt in verband daarmede door onzen minister van oorlog herzien. Art. 10. De instruktiën ingevolge het bepaalde bij de artt. 5, 7 en 9 door onzen Minister voorloopig vast te stellen of te herzien, worden later aan onze goedkeuring onderworpen. Alle bestaande verordeningen met voormelde bepalingen in strijd, worden bij deze ingetrokken en buiten effekt gesteld.

*— Wij hebben voor eenige dagen 't eerst gewaagd van eene nieuwe wijziging in de uniform. Men schijnt aan ons ministerie steeds veel behagen te blijven scheppen in allerlei kleine veranderingen. Thans zal de jas verkort worden; dat zal zoo groot bezwaar niet inhebben. Maar men voegt er bij, dat de slobkousen bij 't leger weder zullen worden ingevoerd, en dat ook de epauletten voor klein tenue zouden vervallen. Wij willen niet oordeelen over de doelmatigheid der wijzigingen, die men op nieuw aankondigt, maar we mogen wel vragen, of het niet beter ware, na een rijp en grondig onderzoek, zich voor goed bij eene radikale verandering te bepalen, en dan voor een aantal jaren officier of soldaat voor verdere wijzigingen in uniform, en dus onnoodige uitgaven, te vrijwaren?

— Van den moord van de bemanning der Onrust geeft de *Amst. Ct.* volgens een partikulier schrijven de volgende lezing:

»De Onrust, die van Malapoera was gezonden, om eenige oproerige kampongs tot zwijgen te brengen, vond dadelijk de bevolking tot onderhandelen gereed. De kommandant der boot, geen kwaad vermoedende, leende hier gewillig zijne toestemming toe. Het gezantschap kwam aan boord, en men ging in de kajuit de onderhandelingen openen. Onderwijl hadden zich vele praauwen rondom de boot verzameld, om groenten en vruchten te verkoopen. Op al deze praauwen waren mannen als vrouwen verkleed, en toen de bemanning druk aan het koopen was, toonden de verkoopers onverhoeds hun waar karakter, en in eens was het schelmstuk volbragt, terwijl het gezantschap zich in de kajuit, zooals van zelf spreekt, te gelijkertijd van de officieren zal hebben meester gemaakt."

*— Men schrijft ons:

Naar men verneemt, zal dit jaar aan een zeer groot aantal personen ontslag worden gegeven uit de Kolonie der Maatschappij van Weldadigheid; men begroot zelfs dit getal op p. m. 8 à 900 personen. Uit dien hoofde worden reeds nu, anders eerst in April of Mei, verschillende personen ontslagen, om ze niet te gelijk te laten gaan, 't welk al zeer ligt tot velerlei verkeerdheden aanleiding zou kunnen geven, als zulk eene massa menschen van die soort in eens op vrije voeten werd gesteld.

*— Men verneemt, dat met de Hermanus Isaac weder onderscheidene familiën en ongehuwde personen als landverhuizers naar Natal of de Zuid-Afrik. Republiek zullen vertrekken. Er zullen ook handwerkslieden onder de vertrekkenden wezen, dewijl de dagluren voor timmerheden, metselaars en dergelijken, naar men zegt, in die streken zeer hoog zijn. — Ds. *Begeman*, van Dongen, beroepen naar de Zuid-Afrik.-Republiek en de kinderen van ds. *Postma*, die onlangs te Rustenburg gehuwd is, zullen met hetzelfde schip de reis doen.

*— Uit Leyden schrijft men ons:

Van storm en schade schrijf ik liever niet, anders sprak ik u zeker van de muur van prof. *v. d. Boon Mesch*, die omver is gewaaid, en waardoor zekere bekende steeg bijna is afgesloten, 't geen zoo kwaad voor de zedelijkheid niet is. Ik schrijf echter liever over 't geen nieuw opgebouwd is, dan wat herstelling behoeft, al kom ik dan ook met denzelfden hoogleeraar in aanraking.

Het nieuwe gebouw namelijk, waarin de kabinetten voor het chemisch, physisch en anatomisch onderwijs zijn gevestigd, maakt waarlijk een sieraad van het Rapenburg uit. 't Spreekt van zelf, wat het uiterlijke betreft. Maar zoo als het gaat, is het oordeel verschillend, over de inwendige inrigting. Men zegt, dat met onbekrompen en milde hand voorzien is in de behoeften aan een laboratorium; maar dat minder voldaan is aan de eischen der overige kabinetten. Men vergeet daarbij, dat de beschikbare gelden niet zoo ruim waren, om voor physica en anatomie hetzelfde te doen wat aan het chemisch kabinet is ten koste gelegd; maar bovenal verliest men uit het oog, dat de betamelijke invloed, die de direkteur van het chemisch kabinet uitoefent op de welwillendheid van de hooge regering, van zelf medebrengt, dat voor den een meer gedaan wordt dan voor den ander. Wat echter erger is, men zegt vrij algemeen, dat de inrigting ook van het laboratorium beneden kritiek is; dat zij het kenmerk draagt van volslagen gemis aan bekendheid met de tegenwoordige eischen der scheikundige wetenschap en met de beroemde buitenlandsche inrigtingen van dien aard, zoodat zelfs, wat hier wordt gevonden, reeds lang elders ondoelmatig is geacht. Men beweert, dat aanzienlijke sommen met noodelooze kwistigheid zijn besteed voor zaken, die bij het gebruik blijken ondienstig te zijn. Zoo is er bijv. wel gelegenheid tot verkrijging van versch water, maar voor een behoorlijken *afloop* van vuil water is niet gezorgd. Zoo klaagt men over de verkeerde inrigting van zuurkasten, over het gebrek aan behoorlijke gazlampen, aan eene ondoordachte en onvoegzame plaatsing van flesschen enz., over de onbruikbaarheid van waschtoestellen en over wat al niet meer, dat getuigt van gebrek aan de noodige kennis van de wijze, waarop thans aan de Leidsche akademie wetenschappelijk onderwijs in de scheikunde behoort te worden gegeven. Niemand zal ontkennen dat er welligt veel grond tot klagte is, omdat prof. *v. d. Boon Mesch* zeker in de laatste tien of twintig jaren zich meer met de politiek, met den landbouw, met het houden van lieve redevoeringen en aardige toasten heeft ingelaten, dan met de chemie. Die wetenschap is niet blijven staan en heeft niet gewacht, of men zich met haar wilde bemoeijen, maar maakte reuzenschreden. Is er intusschen overdrijving? 't Was ook daarom niet kwaad, als de hooge regering eens door deskundigen dien staat van zaken liet onderzoeken.

*— Daar het de regeling geldt van het lager onderwijs te 's Bosch, zoo schrijft men ons van daar, zal ook de volgende bespreking van die zaak, waartoe de laatste raadsvergadering te 's Hertogenbosch aanleiding gaf, eenige belangstelling verdienen. Het is eene niet te ontkennen waarheid, dat ons lager schoolwezen in de verte niet aan de vereischten voldoet, en dat de partikuliere inrigtingen in degelijkheid ver staan boven de openbare scholen. Het tegendeel behoorde waar te zijn, althans er moest op konkurrentie kunnen gewezen worden, met op eene materieele, dat is, eene konkurrentie die bestaat in het hooge of lage schoolgeld, maar op eene meer verhevene, op de ware, die namelijk in deugdelijkheid van het onderwijs, de bekwaamheid en den ijver der onderwijzers gelegen is. 't Is niet het groot getal scholen, dat het onderwijs goed maakt; was dat 't geval, voorzeker onze stad zou onder de meest geroemde kunnen gerangschikt worden, want het wemelt hier van scholen van allerlei soort, uitgezonderd van goede. (Volgens de laatste statistieke tabellen waren te 's Bosch 32 scholen voor lager onderwijs, en het gemiddeld getal der schoolgaande kinderen was 2452.) Die stand van zaken moet ophouden; de wettelijke regeling biedt daartoe de gelegenheid aan. Door onze plaatselijke schoolkommissie, die, het zij tot haren lof gezegd, steeds ijverig in de weer is om de haar opgedragen taak met de meeste naauwgezetheid te vervullen en, volgens hare roeping, al het mogelijke doet, om het onderwijs te maken wat het zijn moet, waren vier scholen voorgesteld, waardoor, volgens haar oordeel, in de behoeften der jeugd onzer stad voorzien werd. De raad heeft slechts tot drie besloten. Op het eerste gezigt zal dat getal, voor eene stad met 22,000 zielen, wel wat klein kunnen genoemd worden, doch, zooals wij zoo even zeiden, het aantal scholen doet weinig ter zake, en als men drie *goede* scholen daarstelt, zal de burgerij wel gebaat zijn. Het denkbeeld, dat onze regering met karigheid of zelfs met zuinigheid het onderwijs op de drie openbare scholen zal regelen, kan volstrekt niet bij ons opkomen, daar wij meer dan overtuigd zijn dat in den raad te verlichte mannen zetelen, om niet van de waarheid doordrongen te zijn, dat, bij eene zaak van zoo groot en zoo veel belang, met spaarzaamheid of zuinigheid niets goeds kan worden daargesteld. Knappe menschen, volgens de voorschriften der wet, bij een vergelijkend examen, aangesteld, en waarbij niet naar den persoon maar naar de bekwaamheden wordt gezien, zal een van de voornaamste waarborgen zijn, dat in korten tijd het lager onderwijs op eene goede hoogte zal worden gebragt. Doch knappe onderwijzers moeten, willen ze hart voor de zaak hebben, ook goed worden beloond. Deze laatste voorwaarde kunnen wij onzer stadsregering niet genoeg op het gemoed drukken, want het is eene treurige waarheid, dat er weinig maatschappelijke betrekkingen zijn, die zoo veel kommer en zooveel zorg geven, aan zoo grievende ondankbaarheid blootstaan, soms met zoo nijpende minachting bejegend en toch zoo karig worden beloond, als die eens onderwijzers. Beurt den onderwijzer op, maakt dat hij met een blij en opgeruimd gemoed in zijne school voor zijne scholieren verschijnt, geeft hem een ruim bestaan en gij zult een der voornaamste middelen hebben bij de hand genomen, om het onderwijs goed en deugdelijk te maken. De bepaling van het schoolgeld, dat zeer laag, te laag zelfs, gesteld is, althans voor de school van meer uitgebreid lager onderwijs, geeft ons een bewijs te meer, dat onze Raad alles aanwendt, om het onderwijs voor een ieder zoo veel mogelijk toegankelijk te maken; dit is zeer loffelijk; doch wij vreezen, dat men al zeer spoedig op die bepaling zal moeten terug komen, als men eens door de ondervinding zal geleerd hebben, dat het leveren der schoolbehoeften en vooral der boeken in de school van de tweede kategorie, uithoofde van de dure boeken een fikschen greep in stads penningen jaarlijks zal veroorzaken. Of de plaatselijke schoolkommissie de boeken en verdere schoolbehoeften voor rekening der ouders of voogden heeft willen stellen, weten we niet; 't zou evenwel, naar de gevoerde diskussiën te oordeelen, mogelijk kunnen zijn. Art. 32 litt. *d.* van de wet van 13 Aug. 1857 zegt echter duidelijk genoeg, dat die uitgaven ten laste van de gemeente komen. Onderscheiden sprekers achten de schoolgelden, zoo als ze door

de schoolkommissie waren voorgesteld, te hoog, omdat ze, met de bijdragen voor boeken en schoolbehoeften, gelijk zouden staan met de *minervalia* van ons gymnasium. Dit noemen wij geen argument. Algemeen hoort men in onze stad beweren, dat de *minervalia* op het gymnasium, *f* 30 's jaars, veel te laag gesteld zijn, en dat die ten minste tot *f* 60 of *f* 80 's jaars behoorden te worden opgevoerd, althans voor de leerlingen der oude talen. Het is hier echter de plaats niet om over dit onderwerp uit te weiden; ik merk toch reeds, dat mijne phraseologie mij verder heeft gebragt, dan ik in den beginne mij had voorgesteld."

— Op een rekest der inwoners heeft de raad van Ommen zich nogmaals met de zaak van het kanaal bezig gehouden, en die zaak in handen eener kommissie gesteld. De raad had alleen het plan van den heer *Stieltjes* verworpen, omdat hij *f* 100,000 voor het kanaal noodig acht, terwijl het plan van den heer *v. d. Sande* slechts *f* 70,000 vereischt.

— Eergister is te 's Hage overleden mr. *I. W. v. Romunde*, laatstelijk minister voor de zaken der R. Katholieke eeredienst, vroeger raadsheer in het provinciaal geregtshof in Noord-Holland, lid van den gemeenteraad, lid der prov. Staten van Noord-Holland, lid der plaatsel schoolkommissie enz. enz. Een langdurige ziekte maakte een einde aan zijn leven.

— Het door kapt. *Ermeling* geteekend graf-monument voor bar. *Melvill v. Carnbee*, voorstellende eene afgeknotte piramide, wordt bij de heeren *Enthoven en Comp.* te 's Hage voltooid.

— Het schijnt uitgemaakt te zijn, dat, bijaldien er te Arnhem een nieuwe schouwburg tot stand komt, deze zal worden gebouwd tegenover het gebouw Musis Sacrum, niet verre van de plaats der thans geamoveerde Velperbarrière.

*— De heer *Broese* alhier heeft een boekje aangekondigd, dat zeker vele koopers zal vinden. *Onze Oost*, wie wil die niet leeren kennen, vooral als hij er zelf denkt heen te gaan of er betrekkingen of vrienden heeft? In het populair beschreven *Onze Oost* zal men een kort maar duidelijk overzigt vinden, van wat de Oost in zeden en gewoonten opmerkelijk oplevert, van wat ieder Nederlander dient te weten, omtrent de verschillende volksstammen die aan 't Nederl. gezag zijn onderworpen, en omtrent het land, dat voor het vaderland zoo'n onwaardeerbaar gewigt heeft. Voor hen die in Oost-Indië vertoefden, zal dit geschrift niet veel nieuws opleveren, voor hen die uit de boeken iets van het verre Oosten willen weten, is het een lief, beknopt en zeer lezenswaardig boekje.

— Onder den titel »Het pausdom getoetst aan het Evangelie en aan de geschiedenis," ziet te Parijs eene brochure het licht, waarvan de schrijver tot staving zijner stellingen o. a. het volgende aanhaalt, ten opzigte van het gezag der Pausen op geestelijk en wereldlijk gebied, en met name wat de onfeilbaarheid des H. vaders betreft.

In 1424 schreef *Benedictus XII*: »Men beweert, dat 't geen eenmaal als punt van geloof is aangenomen door den eenen Paus, niet meer door een andere kan herroepen worden. Ik beweer, dat dit *valsch is*; wij weten immers, dat *Petrus* bestraft werd door *Paulus*, en dat de H. *Cypriaan* zich verzette tegen het besluit van Paus *Stephanus*, vóór dat het Koncilie de vraag omtrent het doopen der ketters had beslist?" Paus *Adriaan* schreef in 1522: »Het is zeker dat de eerste kerkvoogd *kan dwalen, zelfs in zaken betreffende het geloof*; want er zijn verscheidene afgedwaalde kerkvoogden geweest, gelijk *Jan XXII*, die openlijk eene dwaling verkondigde." In 1557 verklaarde Paus *Paulus IV*: »*ontwijfelbaar zijn wij aan dwaling onderworpen, enz.*"

Omtrent het wereldlijk gezag van den H. vader meldt de schrijver o. a. het volgende. In 1149 rigtte *St. Bernhardus* deze woorden tot Paus *Eugenius*: »Wat vernedert en verlaagt den oppersten kerkvorst meer, dan de bemoeijing met wereldsche aangelegenheden?" En verder: »Ik zie wel, dat de Apostelen veroordeeld zijn geworden, doch niet, dat zij als regters zijn opgetreden. Om over de zonden te rigten, doch niet over wereldsche zaken hebt gij de sleutelen van het hemelrijk ontvangen; de wereldsche zaken hebben hunne wereldsche regters, en dit zijn de vorsten der aarde. Waarom tast gij het deel van anderen aan? Ik raad u de wereldsche aangelegenheden toe te vertrouwen aan een uwer dienaren; als zijnde *den kerkvoogd onwaardig*, die zich geheel aan de dienst der kerk moet wijden."

— Eerst nu wordt er in *de Kolokol*, een Russ. blad te Londen uitgegeven, melding gemaakt van eene verschrikkelijke gebeurtenis in 1855 in Siberië voorgevallen. In den winter van dat jaar gingen 3 bataljons op weg naar den Amour; zij voerden voor 2 maanden leeftogt met zich. Dat was onvoldoende, en men was nog in de woestenijen, toen de proviand verbruikt was. De twee eerste bataljons hebben zich echter zoo goed mogelijk kunnen redden, door zich van alles meester te maken, wat zij hier en daar van de bewoners konden plunderen. De inboorlingen vernemende, dat er nog een korps op weg was, hadden toen de wijk genomen in de bosschen, en het derde bataljon vond nergens eenig voedsel meer. De officieren, die toen vooruittrokken, ontdekten ten slotte gelukkig op den Amour een ingevroren schuit, en de stoomboot A r g u o n e, waarin eenige leeftogt aanwezig was. Het bataljon vervolgens weder opzoekende vond men bijna alle manschappen van honger en koude bezweken. Twee groepen waren bezig hunne gezellen te braden. Deze werden nog voor 't oogenblik gered; maar slechts enkele manschappen van het bataljon hebben de doorgestane ellende overleefd. Dezen hebben stilzwijgendheid moeten belooven. Van daar dat het in die ver verwijderde streken gebeurde eerst nu aan 't licht komt.

WATERHOOGTE.

Arnhem, 5 *Maart*, 3,86 El. + AP. 10,81. Gew. 19 d.

De Rijnhoogte te Keulen den 5 Maart 15 voet 9 duim; 15 voet Rijnl.

MADRID, 27 Februarij.

Men verzekert, dat de koningin volstrekt ongezind is, om iets in de door haar gestelde voorwaarden toe te geven. *Todo eso o nada* (dit alles of niets) zeide zij, ze onderteekenende.

Men berigt uit Tetuan, dat *Muley Abbas* een nieuw uitstel verzocht heeft.

NAPELS, 25 Februarij.

Het leger in de Abruzzen heeft verschrikkelijk veel door den winter geleden, vooral omdat de administratie niet genoeg er voor gezorgd had.

WEENEN, 3 Maart.

In eene depeche van den Oostenr. minister van buitenl. zaken aan prins *v. Metternich* wordt gezegd, dat de redenen waarom Oostenrijk de Engelsche voorstellen niet kan aannemen, zoozeer in het oog springen, dat zij de scherpzinnigheid niet hebben kunnen ontgaan van de Fransche regering, die dan ook niet verlangt, dat het Weenerkabinet het plan goedkeure, het lot van Midden-Italië van de stemming des volks afhankelijk te stellen, maar alleen dat het zich van formeele oppositie tegen dat plan onthoude. Graaf *v. R.* bespreekt vervolgens de overeenkomst van Villa ranca, en zegt eindelijk, dat Oostenrijk het zeer zou betreuren, zoo de gesloten overeenkomst in de gewigtige bepaling der restauratie onvervuld bleef; de bepaling omtrent den Bond zou dan mede eene doode letter blijven, en daarvan zou het gevolg zijn, dat de edelmoedige gedachte waarmede de keizers elkander te Villafranca ontmoet hebben, onvruchtbaar bleef, en dat wel om bezwaren die het Weener kabinet geenszins onoverkomelijk acht.

Ten slotte zegt graaf *v. R.*, dat de keizer niet zou kunnen medewerken tot kombinatiën waarbij volstrekt geen acht geslagen werd op de reserven, in het Zuricher verdrag ten gunste der onttroonde vorsten gemaakt.

De *Wien. Ztg.* zegt: »Frankrijk heeft den 1. Maart ten onzen opzigte eene betere stelling ingenomen, dan die, waarin het den 1. Febr. stond. Dit geeft echter nog geen regt, om eene zekere konklusie te trekken ten opzigte der stelling die het ten onzen opzigte den 1 April zal innemen, daar deze maand het talent der veranderlijkheid bezit."

Men spreekt alhier veel van eene te Florence ontdekte restauratie-zamenzwering, die in verband gestaan zou hebben met een hier georganiseerd genootschap.

BERLIJN, 4 Maart.

Aan de *Elb. Ztg.* wordt van hier geschreven, dat het geen twijfel lijdt, of de verwerping der voorstellen betreffende de legerorganisatie zal de aftreding van het ministerie ten gevolge hebben. Het ministerie, heet het verder, moet niet gezind zijn wijziging in de voorstellen te brengen. Ook meent het blad te weten, dat de voordragt bij verwerping niet zal worden ingetrokken, maar dat het nieuwe ministerie haar weer zal indienen, eene meening gewis te dwaas om de moeite te nemen haar te bestrijden.

FRANKFORT, 3 Maart.

In de heden gehouden zitting van den Bondsdag stelde de kommissie voor de kwestie der Keurhessische konstitutie voor, de grondwet van 1852 in stand te houden, maar evenwel de redaktie, door de Keurhessische regering in 1858 voorgelegd, niet te wettigen, en integendeel die regering uit te noodigen, de veranderingen te laten varen, welke zij voornemens was in de konstitutie van 1852 te brengen, en acht te slaan op de verordeningen der Stenden, ten aanzien van de opneming van artikelen uit de konstitutie van 1831. De verklaring van Pruissen wordt nog ingewacht.

LONDEN, 4 Maart.

Onze bladen deelen de aan het Parlement overgelegde stukken betreffende Savoye mede. Daaronder vindt men heden eene depeche, waarin lord *Russell* het volgende zegt: naar aanleiding van het beweren van den heer *de Thouvenel*, dat Frankrijk nooit zijne meening heeft verborgen, dat, bij eene aanzienlijke vergrooting van Sardinië, Frankrijk de aanhechting van Nizza en Savoye zou verlangen; dat, het Zuricher verdrag niet meer die vergrooting besprekende, er ook van de aanhechting geen kwestie meer was, doch dat, zoo die vergrooting nu door de stemming wierd te weeg gebragt, Frankrijks veiligheid de aanhechting eischte.

Lord *R.* antwoordt, dat van de aanhechting reeds dikwijls aan lord *Cowley* gewag gemaakt is, niettegenstaande zij in strijd zij met 's keizers proklamatiën, en dat eerst sedert onlangs die aanhechtingsplannen zijn tusschenbeide gekomen, met het oog op eene schikking. Het was dan ook eerst sedert kort dat het Eng. kabinet deswegens ernstige aanmerkingen had gemeend te moeten opperen. Het begrijpt niet, hoe de veiligheid eens lands, zoo rijk, bevolkt en krijgshaftig als Frankrijk, in gevaar kan verkeeren, doordien aan gene zijde der Alpen een staat van 11 millioen inwoners bestaat, die steeds bedreigd wordt en zijner eigene onafhankelijkheid nog niet zeker is. Men zegt, gaat lord *R.* voort, dat Sardinië niet op zich zelf, maar als lid van den Bond gevaar zou opleveren, maar dan ziet hij niet dat de Bond waarvan Piemont met 5 millioen inwoners lid ware, minder te duchten zou zijn dan als Piemont er met 11 millioen zielen deel van uitmaakte.

Voorts leest men eene depeche van sir *Hudson*. Deze meldt, dat de heer *Tourte* hem heeft medegedeeld, van graaf *de Cavour* de verzekering te hebben ontvangen, dat geen overeenkomst betreffende de aanhechting bestond, en Sardinië geenszins geneigd is Savoye met Frankrijk te ruilen, of het af te staan of te verkoopen. De heer *T.* had ook aangemerkt, dat Frankrijk ten deze zekeren drang uitoefende, eene meening, die sir *H.* deelde, en wel naar aanleiding van de gezegden van personen die het konden weten. Sir *H.* had zich nu zelf tot graaf *de C.* begeven en hetzelfde antwoord bekomen, waarbij echter van een door Frankrijk uitgeoefenden drang niet gesproken werd. Sir *H.* was echter van oordeel, dat Zwitserland evenzeer een deel van Savoije verlangde.

De *Economist* zegt over de aanhechting van Savoije: »Hoezeer ook wenschende in vrede en vriendschap met Frankrijk te blijven leven, zal Engeland toch nooit in dien afstand toestemmen, die de Fransche hebzucht slechts nog meer zou prikkelen, terwijl de hoop der Italianen gruwzaam wierd te leur gesteld."

De *Examiner* zegt, met betrekking tot de troonrede: »Zelf als de vrede met de Ital. politiek des keizers, gelijk zij in de troonrede ontwikkeld wordt, bestaanbaar ware, zoo is toch het vertrouwen daarmede zeker onbestaanbaar."

— 5 *Maart*. Gec. 94½; Peru 4½ pCt. 93¼, 3 pCt. —; Venez. 2½ pCt. 26¾, 1 pCt. —; Port. 3 pCt. 44¼; Sp. 3 pCt. — 1¾ pCt. 33½; Rusl. 4½ pCt. —, 5 pCt. —; Sard. —.

PARIJS, 4 Maart.

De gevolmagtigde door ons naar China te zenden, is, op verzoek van lord *Elgin*, baron *Gros*.

Het wetg. Ligch. is zeer ontevreden wegens het niet ontvangen van uitnoodigingen voor de familiën der afgevaardigden tot bijwoning der openings-zitting.

Onze zaakgelastigde te Florence heeft last ontvangen, het jongste besluit van den heer *Ricasoli*, namelijk betreffende de stemming, af te keuren. Ook wil het gerucht, dat een lid der familie *Bonaparte*, dat zich juist om familiezaken naar Florence begeeft, is opgedragen, het Toskaansche ministerie te kennen te geven, dat de aanhechting volstrekt onmogelijk is.

De taal der Engelsche dagbladen tegen de troonrede en met name tegen de invoering van Savoije heeft in de officiële kringen alhier een slechten indruk gemaakt. Men begint reeds nu de toekomst donker in te zien, en de geruchten over krijgstoerustingen komen weder aan de orde van den dag.

Er is o. a. sprake van een gewigtigen militairen maatregel, welke het algemeen zeer zal bezig houden. Men verzekert namelijk, dat men alle soldaten, die verlof hebben, behalve hen, wier diensttijd in dit jaar ten einde beloopt, zal oproepen om zich weder bij hunne korpsen te begeven. Zelfs voor de keizerlijke garde wordt geen onderscheid gemaakt en ook deze zal voor den oogenblik geheel deel nemen aan de aktieve dienst.

Te Chalons zal een kamp van 60,000 man worden opgerigt.

De *Moniteur* deelt heden mede, dat de inschrijving voor het Italiaansche leger 6,040,277 frs. 35 ct. heeft opgebragt, waarvan 5,762.947 fr. 75 ct. gebruikt zijn tot aankoop van 260,000 frs. 3 pCts. rente. Het aantal aanzoeken om ondersteuning bedraagt 6675.

De *Perseveranza* deelt eene cirkulaire mede van de Oostenr. autoriteit aan de provinciale intendanten in het Venetiaansche, en herinnerende aan het keizerlijk dekreet betreffende het dragen van baard en hoofdhaar. Echt Chineesch!

De kardinaal-aartsbisschoppen, die leden zijn van den senaat, hebben bij hunne komst alhier petitiën van de leeken en geestelijken hunner aartsdiocesen ten gunste van den Paus in het Palais du Luxembourg neergelegd.

BRUSSEL, 4 Maart.

De gemeenteraad alhier heeft gisteren met, op ééne na, algemeene stemmen, goedgekeurd het ontwerp van den heer *Fraikin*, voor het gedenkteeken van de graven *van Egmond* en *Hoorn*, en toegestaan een bedrag van fr. 265,000 voor den aankoop van het gebouw *la Maison du Roi*, waartegen het monument zal worden opgerigt.

Het Huis van Afgevaardigden houdt zich sedert eenige dagen met de herziening van het wetboek van strafregt bezig.

ADVERTENTIEN.

*** Bevallen van een *ZOON*, E. PROPER, geliefde Echtgenoot van
Utrecht, J. R. SEILBERGER,
5 Maart 1860. Heel en Verloskundige.

*** Op den 28. Februarij ontvingen wij de smartelijke tijding van het overlijden van onzen veel geliefden derden Zoon, AUGUSTUS PAULUS DILG, Officier van Gezondheid, in den ouderdom van 23 jaren, aan boord van Z. M. Stoomschip Onrust, te *Banjermassin* op de rivier Barito, ten gevolge der verraderlijke overrompeling en moorddadige afmaking der geheele equipage; hoe smartelijk ons dit verlies over dezen zoo veel belovenden Zoon treft, zal ieder die zijn ijverig leven gekend heeft, kunnen beseffen. — De stille hoop, dat hij in een beter vaderland is overgegaan, doet ons in Gods wijzen wil berusten.
Mede uit naam van Broeders en Zusters.
G. C. DILG, gep^d Kapitein der artillerie.
Utrecht,
6. Maart 1860. C. G. DILG, geb. VERMEER.
N. B. Verzoeke van brieven van rouwbeklag verschoond te blijven.

*** Op den 4. Maart overleed te Utrecht, na zijne terugkomst van Java, in den jeugdigen leeftijd van 24 jaren, de WelEd. Gestr. Heer J. C. L. KLENCKE, Officier van gezondheid bij de Marine.
Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Gevoelig voor de deelneming, ondervonden bij het smartelijk verlies van ons jongste kindje, betuigen wij hiermede onzen hartelijken dank.
Utrecht, D. J. VAN BOOM.
5 Maart 1860. A. E. VAN BOOM, SIKKING

*** Bij deze betuig ik mijnen hartelijken dank voor de veelvuldige blijken van deelneming ondervonden, bij het smartelijk verlies van mijnen dierbaren Echtgenoot, den WelEd. Achtbaren Heer JOAN VLUG, Oud Burgemeester der Gemeente Breukelen Nyenrode enz.
Utrecht, Wed. M. C. VLUG,
6 Maart 1860 geb. BOONEBAKKER.

Nederlandsche Vereeniging tot afschaffing van Sterken Drank.

Afdeeling UTRECHT.

*** **Algemeene Vergadering** op *Vrijdag* den 9. *Maart* 1860, des avonds ten *zeven* ure, in de Zaal naast den Schouwburg aan het Vreeburg.
De Heer Predikant M. COHEN STUART zal ook voor *Vrouwen* de spreekbeurt vervullen.
De Leden die een *bewijs van lidmaatschap* wenschen te ontvangen, of zoo zij zulks reeds bezitten, betzelve op nieuw verlangen *geteekend* te hebben, kunnen zich daartoe aanmelden bij de Leden van het Bestuur.
Namens het Bestuur
J. P. T. VAN DER LITH,
(*Vrij van zegel*). President.
J. C. ANDRIESSEN,
1ste Secretaris.

Genootschap voor Landbouw en Kruidkunde.

Afdeeling Utrecht.

*** TENTOONSTELLING van BLOEMEN en PLANTEN in de Zaal van den Schouwburg te Utrecht, op Vrijdag 23, Zaturdag 24 en Zondag 25 Maart 1860.
Opgave der inzending vóór of op Maandag 19 Maart, vrachtvrij aan den Secretaris.
Inzending Woensdag 21 Maart van 's morgens half acht tot 's avonds half zeven ure.
De Leden, die aan den maaltijd op Donderdag 22 Maart ten half vijf ure ten huize van de Wed. RIKKERS wenschen deel te nemen tegen betaling van drie gulden het Couvert, worden verzocht voor 20 Maart daarvan opgaaf te doen aan den secretaris.
Het Bestuur der Afdeeling:
H. M. RAM, *Voorzitter.*
A. L. E. RAM, *Secretaris.*

OPENBARE AANBESTEDING.

*** Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht zullen op Zaturdag den 17. Maart 1860, des namiddags ten één ure, ten stadhuize, in het openbaar aanbesteden:
Het bouwen van een Politie Wachthuis aan de Tolsteegbarrière.
Het bestek ligt ter inzage aan Stadstimmerhuis achter Klarenburg; aanwijzing zal plaats hebben op Maandag den 12. Maart, des voormiddags ten tien ure.
Utrecht, 6 Maart 1860.
De Secretaris der stad Utrecht,
H. G. RÖMER.

UIT DE HAND TE KOOP,

*** Een HUIS met vijf Kamers, Alcoof, Keuken, twee Kelders, Koe- en Paardenstal, Koetshuis, twee Zolders, groote Plaats en Tuin, twee Pompen goed water en zeven WONINGEN aan een blok gelegen Te bevragen bij H. MULDER, op het Wittevrouwen-Singel, Wijk I No. 100.

VENDUHUIS MARIAPLAATS.

*** Op Dingsdag den 13. Maart 1860, en zoo noodig den volgenden dag, des voormiddags ten 10 ure, zal in genoemd Lokaal, *wegens likwidatie eener Affaire*, publiek worden verkocht: eene solide partij diverse **MANUFACTUREN**, bestaande in: supra fijne zwarte en gekleurde **Lakens, Buxkings** en **Zomerstoffen**, Zijden en Satijnen **Vesten** en **Halsdassen, Jaconets, Mousselines** en meerdere **Dames artikelen**, alsmede eenige stukken fijn **Vlaamsch Linnen**, enz. — Te zien Maandag 12 Maart 1860 van 10 - 4 ure.

*** Door vertrek naar elders **TE HUUR**, primo Mei, een kapitaal BOVENHUIS met aparten opgang, bestaande uit vijf Kamers, Keuken, Provisiekamer, Kelder, ruimen Zolder, twee Domestique kamers, Pakkamer, pomp en regenwater, en verdere gemakken. Franco te bevragen bij H. DE WIT Jr., op de Oude Gracht bij 's Rijks Munt.

TE HUUR MET 1° MEI,

*** Een HUIS met 6 Kamers, Dienstbodenkamer, Zolder, Keuken, Kelder en Tuin, op een fatsoenlijken stand binnen de stad. Te bevragen buiten de Weerdbarrière wijk M. N°. 75.

WEIDE-HUUR.

*** Degenen welke genegen zijn, de Paarden van het Regement Veld Artillerie gedurende het aanstaande saizoen **te weiden**, worden uitgenoodigd, hunne billetten van inschrijving, waarin de prijs per paard en per dag moet zijn uitgedrukt, op den 10. dezer maand, des voormiddags ten 11 ure, in te dienen aan den Kolonel Kommandant van het korps.

EEN KAMER

*** Voor een JONG MENSCH, alhier als leerling werkzaam, wordt gevraagd **Kost en Inwoning**, liefst met een Kamertje, waar hij na werktijd zou kunnen zitten, bij Protest. lieden. Adres onder letter A aan het bureau van dit blad.

*** Ik heb de eer mijnen geëerden begunstigers bekend te maken, dat mijn Winkel ruim voorzien is van nieuwe **Buxking, Lakens, Satijn de Laine** enz., en steeds bij mij voorhanden zijn, gemaakte **Jassen, Broeken en Vesten;** belovende voortdurend eene prompte en civiele bediening.
Lijnmarkt wijk E N°. 25. J. J. FISCHER.

T. A. VAN MEEGERSEN,

Lichtegaard N°. 136,

*** berigt hiermede een **Magazijn van Manufacturen en Modes** op heden geopend te hebben, zich tevens minzaam aanbevelende.

CHâLES & SOIERIES.

*** **A. W. BOHLEN**, voorheen *E. L. Plagge*, heeft de eer de ontvangst te berigten van eene rijke keuze **Parijser Châles** en **Lyonsche Zijden Stoffen.**

*** **Men verlangt** bij J. W. VAN HAAGEN, *Groot Blankenburg*, voor de Kruideniers affaire, eene WINKELMEID of WINKELBEDIENDE, salaris naar bekwaamheid. — Brieven franco.

*** Op een aangenaam dorp, in de nabijheid van Utrecht, in een stillen dienst, waar vele werkzaamheden zijn, wordt tegen Mei aanstaande gevraagd eene zindelijke en heldere MEID, van goede getuigschriften voorzien, als meid alleen, tusschen de 30 en 35 jaren, van een goed humeur, voorkomend en gedienstig, goed kunnende kooken met een kagchel, het huiswerk en voorkomende zaken verrigten tegen *f* 70.— loon, met het verval kan op *f* 100.— gerekend worden. Diegenen welke tot Mei a. s. in eenen fatsoenlijken dienst werkzaam zijn, zullen de voorkeur hebben.
Adres met franco brieven, onder lett. O, bij den boekhandelaar A. VAN DORSTEN Jr., Lijnmarkt alhier.
NB. Mondelinge aanbiedingen worden niet aangenomen.

SALON MUSICAL

POUR LA COUPE DES CHEVEUX.

*** De ondergeteekende heeft de eer zijne geëerde begunstigers te berigten, dat hij zijn *Salon* voor het **Haarsnijden** en **Kappen** steeds geopend houdt, en dat daarin geplaatst is het uitstekend speelwerk van wijlen Baron *v. d. Capellen*, 't welk nu en dan de meest bekende en keurigste melodiën doet hooren. Hij beveelt zich bij voortduring aan tot het leveren van *Paruiken*, *Toupets*, *Bandeaux*, *losse Krullen* enz.; vooral munten zijne

PRUIKEN EN TOUPETS A LA NORMANDIN

steeds bijzonderlijk uit, die bekroond zijn, en niet alleen het natuurlijkst zich voordoen, maar voor de gezondheid zeer van belang zijn te achten, omdat de transpiratie er niet door wordt belemmerd.
P. L. VAN DIJK.
Coiffeur, Voorstraat, hoek van de Korte Slagtsteeg.

K. PRINS,

*** Op den hoek van de Vischmarkt, bij het Stadhuis, heeft heden ontvangen beste gerookte WINTER-ZALM, opregte Bergsche ANSCHÖVISCH, groot van stuk, fijne gemalen LENG, RONDVISCH, gemarioneerde en Winter HARING. Messinasche CITROENEN en CHINA'S APPELEN en Minerale WATEREN.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 5 Maart.

Tarwe prijsh.; 131 witb. Pools. / 343; 130 à dito / 322, / 325; 129 dito / 308; 127 dito / 316, / 320; 129 » Vriess. / 285, / 288; 130 à mindere dito / 280. Rogge als voren; 122 à Belg. / 225; 128 » Pruis. / 245; 117 » Petersb. / 192; 115 » dito / 188, / 189; Pruiss. in Junij / 196; April / 190; Mei / 192; Junij / 190; Julij / 194. Boekweit ruim prijsh.; 118 » Gord. / 230; 118 à Inl. Veen / 220 a d. Zaan; 121 » jarige Holst. / 220.

ROTTERDAM, 5 Maart.

Tarwe. Nieuwe Zeeuwsche, Vlaamsche en Overmaassche was heden ruim aangevoerd. De puikste partijtjes gingen tot 25 a 50 cents hooger vlug van de hand. Het overige was echter, zelfs tot 10 a 20 cents lager, niet geheel op te ruimen; goede en puike / 9.25 a / 10.50; mindere / 8.25 a / 8 75; geringe / 7.25 a / 8; jarige / 9 75 a / 11; Poolsche en Roode / 5 a / 10 hooger; 157 » jar. witb. Pools. / 315; 160 à oude dito / 370; 164 à jar. Rostocker / 350 a / 360; 160, 162 » jar. Bovenl. Rijn / 315 a / 323; 158 » nieuwe dito / 310; jar. Fransche per 2400 kil. / 310. Rogge goed prijshoudend: Overm.; Zeeuws. en Vlaams. / 6.50 a / 7.50; Buitenl. stil; 155 à Wolgast / 238; 150 » Belgische / 225, / 230; 152 » Pruiss. / 230; 146 à Odessa / 206; 144, 145 Arch. / 204, / 206. Gerst, Zeeuws., Vlaams. en Overm. Winter 20 cents lager, / 5.10 a / 6.10; dito Zomer / 5.10 a / 6. Haver, Zeeuws. en Inl. Korte / 3.40 a / 5; dito Lange / 2 a / 3.50. Boekweit, op 140 » N.-Brab. / 220, / 223, / 225; nieuwe Rijn / 225; oude Holsteins / 205; Belg. / 210; Fransche per 2100 kilo / 180.

SCHIEDAM, 5 Maart.

Granen. Verkocht: Rogge, 143 » jarige Archangel / 200 1 m; 142 » dito / 200 3 m.; 145 à Koursche / 214 6 w.

MOUTWIJN,	per Ned. Vat zonder fust	- 14.00.
JENEVER,	» » » » »	- 19.50.
AMST. PROEF,	» » » » »	- 20.75.

Alles zonder de belasting.
SPOELING, per Ketel . . . . 1.70.

---

241. Staats-Loterij.

1e Klasse. 2e Lijst.
No. 3811 *f* 20,000. No. 1670, 7864 en 1970 ieder *f* 1000.
3e Lijst. No. 3796 *f* 5000. No. 1091 *f* 1000.
4e Lijst. No. 2218 *f* 1500.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (Zonnenburg.)

Maart	Uren	Wind- rigt.	kr. N ℔.	Barom. bij 0°.	Ther F.	Afwijk. d.Temp.	Vochtigh.	Gev. sneeuw	Opmerkingen.
4	2	sw.	8.0	756.19	42.1	— 1.1	0.87	0.3	Betr., regen
	10	w.	2.5	53.54	37.4	+ 0.4	0.89	2.7	Ligt bewolkt.
5	·	nw.	20.0	55.00	38.7	+ 2.0	0.87	0.3	Zw bewolkt.
	2	nw.	23.0	61.42	42.4	— 0.5	0.69	0.2	Idem.
6	10	nnw	12.0	66.97	37.0	+ 0.2	0.77	0.5	Bewolkt.
	8	nnw	1.0	70.82	37.4	+ 1.6	0.86	0.	Zw. bewolkt.

Den 5 's morgens 9 ure de sterkste windstoot 47 Ned. pond. op de vierk. el en smidd. te $4\frac{1}{4}$ u. een van 41 N. ℔.

AMSTERDAM 5 Maart 1860.

NEDERLAND.					
Werkel. Schuld	$2\frac{1}{2}$ pCt.		$64\frac{3}{4}$		
dito dito	3	»	$75\frac{1}{16}$		
dito dito	4	»	$98\frac{5}{8}$	$98\frac{3}{4}$	$98\frac{3}{4}$
Oost-Indische Leening	4	»	$97\frac{13}{16}$		
Amortisatie-Sindikaat.	$3\frac{1}{2}$	»	$94\frac{1}{8}$		
Handelmaatschappij.	$4\frac{1}{2}$	»	$125\frac{1}{2}$		
Aand. Rijn-Spoorweg.	$4\frac{1}{2}$	»	$100\frac{1}{4}$		
BELGIE.					
Certifik. bij *Rotschild* .	$2\frac{1}{2}$ pCt.		$51\frac{13}{16}$		
SPANJE.					
Obligatien	$1\frac{1}{4}$ pCt.		$33\frac{3}{16}$	$33\frac{1}{4}$	$33\frac{1}{4}$
Obligation	3	»	$43\frac{7}{8}$	44	
Binnenl. Schuld	3	»	$42\frac{11}{16}$	$42\frac{3}{4}$	
Amortisable			$12\frac{1}{8}$	$12\frac{1}{4}$	$12\frac{1}{8}$
PORTUGAL.					
Obligatiën	3	pCt.	$43\frac{11}{16}$	$43\frac{13}{16}$	$43\frac{11}{16}$
dito 1856/59	3	»	$42\frac{1}{16}$	$42\frac{3}{8}$	$42\frac{1}{16}$
RUSLAND.					
Oblig. bij *Hope en C°*.	5	»	$103\frac{1}{2}$		
Certifikaten 1840 . . .	4	»	$79\frac{1}{2}$		
Cert. bij *Stieglitz* . . .	4	»	$79\frac{3}{4}$	$79\frac{1}{2}$	
Certifik. 5e Serie . . .	5	»	$89\frac{5}{8}$		
dito 1855 6e Serie . .	5	»	$99\frac{3}{8}$	$99\frac{1}{2}$	
dito Adm. te Londen	3	»	$62\frac{5}{16}$	$62\frac{1}{2}$	
Inschrijv. in Assign. .	6	»	$61\frac{1}{8}$		
Volgef. Spw.—Aand.			$212\frac{1}{2}$	$213\frac{1}{4}$	$213\frac{3}{4}$
POLEN.					
Obligatiën	4	pCt.	$78\frac{3}{8}$		
PRUISSEN.					
Obligatiën	5	»	102		
OOSTENRIJK.					
Oblig. Metaliek	5	pCt.	$47\frac{9}{16}$	$47\frac{7}{16}$	$47\frac{5}{8}$
dito dito	$2\frac{1}{2}$	»	26	$26\frac{1}{16}$	26
Oblig. Rente Am. . . .	5	»	$69\frac{1}{2}$	$69\frac{3}{4}$	$69\frac{5}{8}$
dito dito Nat. 1854 . .	5	»	$53\frac{5}{8}$	$53\frac{7}{8}$	$53\frac{11}{16}$
Bankaktiën			745	747	
Aand. 1854.	$3\frac{1}{2}$	»	$241\frac{1}{2}$	$242\frac{1}{2}$	
BRAZILIE.					
Geldl. 1824, £ 100 . .	5	pCt.	99		
AMERIKA.					
Equad. Oblig. 1855 . .	1	»	$12\frac{9}{16}$	$12\frac{3}{4}$	
Venez. Oblig.	3	»	$25\frac{15}{16}$	$25\frac{7}{8}$	
dito dito	$1\frac{1}{2}$	»	$13\frac{1}{2}$	$13\frac{9}{16}$	

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.